

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1805/16-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školského zařízení	Středisko volného času, Ostrava-Zábřeh, příspěvková organizace
Sídlo	Gurtějova 8, Zábřeh, 700 30 Ostrava
E-mail právnické osoby	svczabreh@svczabreh.cz
IČ	75 080 516
Identifikátor	674 105 265
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Bc. David Střelák
Zřizovatel	statutární město Ostrava
Místa inspekční činnosti	Gurtějova 8, Zábřeh, 700 30 Ostrava Jaromíra Matuška 82/26a, Dubina, 700 30 Ostrava V Zálomu 2948/1, Zábřeh, 700 30 Ostrava
Termín inspekční činnosti	21. – 23. 11. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střediskem volného času podle příslušného školního vzdělávacího programu podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Středisko volného času, Ostrava-Zábřeh, příspěvková organizace (dále „SVC, středisko“) poskytuje zájmové vzdělávání širokému spektru zájemců - děti, žáci, studenti, dospělí, rodiče s dětmi atd. (dále „účastníci“). Veškeré své aktivity prezentuje na internetových stránkách www.svczabreh.cz. Činnost je realizována na třech místech poskytovaných školských služeb, a to na Gurt'jevově ulici v Ostravě-Zábřehu, v pronajatých prostorách na ulici Jaromíra Matuška v Ostravě-Dubině a v prostorách ve výpůjčce na ulici V Zálomu v Ostravě-Zábřehu. Pro pobytové akce SVC využívá pronajatá rekreační zařízení. Činnost střediska je zaměřena především na přípravu a organizaci zájmové činnosti formou pravidelných zájmových útvarů, kurzů, klubů a na spontánní a jiné činnosti. Je doplňována nepravidelnou činností (jednodenní výukové programy, několikahodinové zájmové programy, několikadenní akce), prázdninovými aktivitami, účastí v soutěžích a organizací soutěží. Pravidelná činnost je zaměřená podle zájmů účastníků hlavně na tyto oblasti: keramickou, technickou a výtvarnou, sportovní, taneční a společenskou a v neposlední řadě na oblast předškoláků a rodičů s dětmi. Zaměstnanci SVC neustále rozšiřují a inovují svoji nabídku, reagují na potřeby veřejnosti. Při své činnosti se středisko řídí školním vzdělávacím programem (dále „ŠVP“). Jeho hlavním cílem je nabízet kvalitní trávení volného času širokou nabídkou aktivit v bezpečném prostředí a s profesionálním zázemím. V letošním školním roce ve středisku probíhá činnost 132 zájmových útvarů. Jejich počet se v průběhu roku vyvíjí na základě zájmu veřejnosti. K termínu inspekční činnosti SVC evidovalo 1250 účastníků vzdělávání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel střediska, který je ve funkci od 1. srpna 2015, splňuje předpoklady pro výkon funkce včetně funkčního studia. Aktivně řídí pedagogické procesy na úrovni střediska a pravidelně vyhodnocuje stav ve všech důležitých oblastech vzdělávání. Úroveň řízení odpovídá typu střediska, organizační struktura efektivně podporuje aktuální potřeby a strategické koncepční záměry. Složení pedagogického sboru umožňuje plnit cíle vzdělávacího programu. K termínu inspekční činnosti zajišťovalo zájmovou činnost 10 odborně kvalifikovaných interních pedagogů volného času a pravidelnou zájmovou činnost formou kroužků 45 externích pedagogů, všichni splňují podmínky odborné kvalifikace. Nepravidelnou zájmovou činností v průběhu školního roku pomáhá realizovat dalších 56 externích pedagogů (pět z nich vykonává pedagogickou činnost na základě výjimky podle § 22 odst. 7 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů). Počet pedagogů se mírně navýšil a stabilizoval. Další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá cíleně a plánovitě podle možností střediska. V době od poslední inspekční činnosti se zaměřovalo především na školskou legislativu a prohlubování odbornosti pedagogů v jednotlivých oblastech činnosti střediska. Získané poznatky v realizovaném zájmovém vzdělávání pedagogové úspěšně uplatňovali. Pro začínající pracovníky má středisko připraven účinný systém podpory (ředitel střediska, spolupráce s ostatními pedagogy, tutoři). Ze záznamů hospitací je zřejmé, že většina z nich považuje odbornost za důležitý předpoklad kvalitního vedení zájmové činnosti. V rámci jednotlivých poboček pedagogové spolupracují, vzájemně si předávají poznatky a zkušenosti, někteří se aktivně účastní soutěží ve svém oboru na mezinárodní úrovni (aerobic, tanec).

V hlavní budově na ulici Gurt'jevově středisko účelně využívá prostory v suterénu, přízemí a prvním poschodí. Středisku patří i venkovní sportovně rekreační areál financovaný z fondů

EU a zřizovatele. Zbylé prostory mají v pronájmu jiné instituce (městská knihovna a soukromá střední škola). Všechny místnosti jsou prostorné a standardně vybaveny pro účely, ke kterým jsou určeny. V suterénu středisko má k dispozici klubovny pro spontánní a příležitostné aktivity, v přízemí malé sály pro taneční kroužky a stolní tenis, tělocvičnu, keramickou dílnu a klubovnu pro rodiče s dětmi. V prvním poschodí mají zázemí vedení střediska a pedagogové. Rovněž zde najdeme multifunkční učebnu včetně nahrávajícího studia, baletní sál, učebny výtvarné výchovy, grafiky a environmentální výchovy a dílny leteckých modelářů a hrnčířskou.

Pobočka střediska na ulici Jaromíra Matušky se nachází v prostorách typizované budovy bývalé mateřské školy s členitými prostory, oddělenými vstupy a úzkými spojovacími chodbami, což omezuje plynulost provozu a zajištění jeho bezpečnosti. Především z recepcce není dostatečný dohled na vstupní prostory, čehož někteří obyvatelé sídliště zneužívají k jejich ničení (např. skleněné výplně dveří). Ředitel situaci nyní monitoruje, k termínu inspekční činnosti ještě nepřijal účinná opatření. Středisko má k dispozici prostorově menší baletní sál, který slouží tanečním zájmovým útvarům a kroužku jógy, tělocvičnu, vybavenou pro zkoušky tanečních skupin, historického šermu a boxu, výtvarnou pracovnu, klubovnu (hernu Klubko) a prostory klubu Bavík.

Středisko v Zálomu využívá asi třetinu prostor bývalé základní školy. Místnosti jsou prostorné, standardně vybavené a vyzdobené pracemi účastníků kroužků. Středisku jsou k dispozici tělocvična, baletní a taneční sály, herna pro předškolní děti, učebny výtvarné a environmentální výchovy a multifunkční učebna, klubovny železničních modelářů a pro spontánní činnosti.

Vstupní prostory do všech středisek jsou zabezpečeny službou v recepci. Zohledňováním konkrétních podmínek pro svou činnost a dodržováním právních předpisů (řády odborných učeben, proškolení zaměstnanců, seznámení a poučení účastníků v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví) SVC vytváří podmínky pro fyzické i psychické bezpečí všech účastníků zájmového vzdělávání a vyhodnocuje zdravotní a bezpečnostní rizika. Středisko přijímá opatření ke snižování úrazů.

K finančnímu zajištění činnosti SVC v roce 2015 a 2016 byly použity prostředky z více zdrojů (ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání, dotace na provoz od zřizovatele, vlastní příjmy z hlavní a doplňkové činnosti, investiční a neinvestiční účelové dotace z rozpočtu zřizovatele, neinvestiční účelové dotace od Statutárního města Ostrava-Městský obvod Ostrava-Jih). Značná část výdajů na činnost byla hrazena z vlastních zdrojů (platby za zájmové vzdělávání, vstupné na akce a pronájmy nebytových prostor). Výdaje na učební pomůcky byly částečně a výdaje na školení a vzdělávání byly plně hrazeny z vlastních zdrojů. Dalšími zdroji příjmů byly sponzorské finanční dary (účelové) na podporu úsilí při výchově a vzdělávání mládeže - zejména mladých rybářů, na letní tábor - nákup odměn pro děti na letních táborech a akci pro děti „Svatojánský oheň v Proskovicích“.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Středisku volného času se daří organizovat akce a aktivity tak, aby byly dostupné pro co nejširší okruh účastníků. V ŠVP má zpracovanou strategii práce s účastníky s potřebou podpůrných opatření, v případě potřeby ji využívá. V roce 2015 obdrželo z rozpočtu zřizovatele investiční příspěvek na pořízení služebního vozidla, což zefektivnilo řízení a organizaci subjektu. Vedoucí kroužků se rychleji přemísťují mezi jednotlivými středisky

a základní školou v Krmelíně, kde také vedou několik zájmových útvarů (Florbal, Gymnastika, Keramika, Sálková kopaná).

V rámci pravidelné zájmové činnosti poskytuje účastníkům možnost neformálního vzdělávání v zájmových útvarech (kroužky, kurzy) v souladu s jejich volným časem. Aktivně a systematicky se snaží rozvíjet další možnosti pravidelné zájmové činnosti nabídkou nových zájmových útvarů (Dance Fitness, Základní gymnastická příprava, Box pro chlapce, Historický šerm, Šprtmejkři, Capoeira, Mažoretky, Točení na kruhu, Dračí doupe, Holúbek, Klub železničních modelářů a další). Řada zájmových útvarů má navazující kurzy pro pokročilé, čímž se vzdělávání účastníků v daném oboru dál rozvíjí (Kytara, Kybernetika, Inline bruslení, Florbal a další).

Příležitostná zájmová činnost zahrnuje akce pro veřejnost a jiné cílové skupiny, klubové akce, příměstské tábory, akce s mezinárodní účastí, akce „na klíč“ pro školy a jiné organizace (adaptační, preventivní a team-building programy), akce na bázi prožitkové pedagogiky, jednodenní odborná soustředění, turnaje a soutěže. Již tradičními se staly tyto aktivity: Běh naděje, Mikulášské nadělení, Vánoční tvůrčí dílny, Vánoční jolka, Čertoviny, Recitační soutěž, Den Země, Slet čarodějnic, Den dětí, Bavíme celou rodinu, Turnaje v dračím doupěti, Tvořivé soboty, Velikonoční tvůrčí dílny, sportovní turnaje a taneční přehlídky včetně nadregionální soutěžní přehlídky scénického tance Paforta. Významnou akcí s mezinárodní účastí byl Den pro fair play s dětmi z Keni, Ostravský POM POM a Stars Cup se slovenskými účastníky. Na základě smlouvy či objednávky byly uskutečněny akce „na klíč“ jako tradiční akce ke svátkům, tvůrčí dílny, prožitkové programy k týmové spolupráci, komunikaci, ekologii, adaptační a stmelovací programy a aktivity k prevenci sociálně patologických jevů pro Vítkovickou nemocnici, městskou policii, mateřské, základní a střední školy, školní družiny, apod. Statutární město Ostrava a Městský obvod Ostrava - Jih poskytli SVČ neinvestiční účelové dotace na projekty v oblasti školství, volného času a prevence kriminality („Tudy z nudy“ a „Aktivní trávení volného času“). Z rozpočtu zřizovatele využilo neinvestiční účelové dotace na projekty „Aktivní senior v každém věku“, „Klub Bavidlo“, „Spolu“, „Dokaž si, dokaž to“, „Sportovní areál pro veřejnost“, Pravidelná činnost dětí ve volném čase“, „Příležitostná činnost dětí ve volném čase“, „Den Země 2015“, Badatelský svět 2015“ a „Ostravské sportovní ligy a ostraha sportovišť SVČ“.

Spontánní činnosti v otevřených klubech mají za cíl předcházet sociálně patologickým jevům dětí a mládeže. Nabízí vhodné možnosti aktivního a smysluplného využití volného času dětem a mládeži ze sociálně slabších rodin v klubech Bavidlo na Gurt'jevově ulici (2 528 dětí s průměrnou naplněností 21 účastníků) a Bavík na ulici J. Matušky (2 245 dětí s průměrnou naplněností 16 účastníků). Do náplně klubů jsou zařazeny turnaje, soutěže, aktivity v multimediální učebně a na hřištích Sportovně - rekreačního areálu.

Pobytové akce zaměřené na adaptační a stmelovací kurzy, prevenci sociálně patologických jevů a intervence, ozdravné pobyty a výlety jsou vedené pedagogy volného času a proškolenými odbornými lektory formou zážitkové pedagogiky. Středisko v roce 2015 uspořádalo 38 pobytových akcí pro 1183 účastníků.

Pobytové tábory se sportovním i tematickým zaměřením se uskutečnily v období jarních i letních prázdnin. Účelně obsahovaly hry s výchovným a vzdělávacím charakterem. V roce 2015 středisko zorganizovalo 11 pobytových táborů pro 403 účastníků. Příměstské tábory, jako příležitostné akce, obsahovaly tematicky zaměřené programy zpestřené speciálními sportovními prvky. V roce 2015 se zapojilo do 19 příměstských táborů 309 účastníků.

Pedagogičtí pracovníci připravili v rámci celoročního plánu činnosti pro účastníky zajímavý program, nabízeli jim rozmanité aktivity. Sledované zájmové vzdělávání, mj. výtvarné

činnosti, sportovní aktivity, příprava tanečního vystoupení, trénink tanečního souboru - bylo kvalitně připravené, probíhalo v klidné atmosféře. Vztahy mezi účastníky a pedagogy byly v rovině vzájemného respektu a porozumění. V průběhu sledovaného vzdělávání byl zřetelný zájem účastníků o nabízené aktivity. Všichni pedagogové kladli na účastníky jasné požadavky, ověřovali si, zda jim účastníci porozuměli. Neustále je motivovali a povzbuzovali, průběžně hodnotili, využívali i vzájemného hodnocení, rozvíjeli pozitivní vztahy mezi účastníky i jejich vzájemnou spolupráci. Svým jednáním a vystupováním výrazně podporovali prosociální chování účastníků. Využívání různých forem a metod bylo velmi zdařilé a účelné. Podpora účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami byla efektivní, pedagogové dbali na to, aby dosahovali maximálního vzdělávacího pokroku zejména v kroužku keramiky.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Středisko se účastníkům snaží vytvářet vhodné podmínky pro aktivní zapojení do soutěží a přehlídek, dosahované výsledky pravidelně vyhodnocuje. Dlouhodobě úspěšní jsou v soutěžích mažoretek (Stars, Andrianky) a keramických soutěžích. Účastníci vzdělávání se pravidelně účastní např. obvodní recitační soutěže pro žáky základních škol, doprovodných soutěží v rámci akce Den Země – fotosoutěž, výtvarná a literární soutěž a soutěže Greenfest aneb Natoč si svůj dokument. Několik prestižních festivalů navštívili účastníci zájmového útvaru Holúbek. Významných úspěchů dosáhly členky aerobiku a roztleskávačky ATKNO v soutěži Děti fitness aneb sportem proti drogám. Závodní tým florbalu se umísťoval na předních místech Ostravských sportovních lig. Účastníci výtvarných kroužků získali 1. místo a zvláštní ocenění v 10. ročníku celoměstské soutěže Ostrava očima dětí. Nejúspěšnější aktivity střediska se organizovaly pro velké množství účastníků zájmových činností. Environmentální programy v rámci Dne Země pro 4 100 účastníků, interaktivní výstava železničních modelů a kolejíšť s doprovodnými aktivitami pro 2 484 účastníků, sportovně humanitární akce navazující na běh Terryho Foxe nazvané Běhy naděje pro 2 208 účastníků, Ostravská sportovní liga, tj. 18 turnajů v pěti sportovních disciplínách pro 847 účastníků, Vánoční a Velikonoční tvůrčí dílny pro 707 účastníků, Fotbal pro rozvoj jako charitativní akce s účastí žáků z Keni pro 550 účastníků, Stars Cup jako soutěžní přehlídka mažoretek, které se neúčastní vrcholových soutěží pro 454 startujících a Paforta jako soutěžní přehlídka scénického tance pro 397 účastníků. Pozitivní zpětnou vazbu poskytují středisku i bývalí účastníci, kteří se do něj rádi vrací a někteří působí i jako vedoucí zájmových útvarů. Jistou negativní stránkou je malá účast účastníků na příležitostných akcích. Jedním z důvodů může být nejednotný styl propagace akcí a u střediska na ulici Jaromíra Matušky i skladba obyvatelstva v dané lokalitě (velký podíl sociálně slabého obyvatelstva – tyto aktivity se platí).

Středisko volného času úzce spolupracuje s ostravskými vysokými školami. Studenti Ostravské univerzity mají možnost vykonávat ve středisku krátkodobé i dlouhodobé praxe. Na základě smlouvy s Technickou univerzitou - Vysokou školou báňskou v Ostravě se mohou účastníci vzdělávat v technických oborech (Kybernetika). Spolupráce se zřizovatelem Statutárním městem Ostrava je velmi intenzivní a vede ke zlepšování materiálních a finančních podmínek. Společně organizují celoměstské akce. SVČ má dobře rozvinutou spolupráci s ostatními středisky ve městě, okolními základními školami a společenskými a kulturními institucemi, zejména v oblasti svého působení.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Od 1. srpna 2015 je nový ředitel střediska, který navázal na funkci zástupce ředitele a pokračuje v nastavené vizi.
- Pokračování v rozvoji materiálních podmínek zlepšujících zázemí pro vzdělávání účastníků a v navýšení počtu pedagogů a jejich stability.
- Částečné zlepšení práce s internetovým portálem v oblasti propagace a prezentace činnosti střediska.
- Rozšíření nabídky kroužků a aktivit pro všechny věkové skupiny.

Silné stránky

- Efektivní spolupráce se širokým okruhem partnerů podporující rozvoj nadání účastníků zájmového vzdělávání.
- Vysoká profesionalita většiny pedagogů, jejich ochota k dalšímu vzdělávání a uplatňování poznatků v práci s účastníky.
- Zájmové vzdělání je velmi dobře zorganizováno, pedagogové účelně využívají individuální přístup k účastníkům, vzájemnou spolupráci i společnou práci.
- Široká a pestrá nabídka aktivit střediska pro všechny věkové skupiny.

Slabé stránky

- Velmi členité prostory, oddělené vstupy a úzké spojovací chodby ve středisku na ulici Jaromíra Matušky se jeví jako omezující pro plynulost provozu, zajištění bezpečnosti a zvýšení kvality průběhu zájmového vzdělávání.
- Chybí jednotný styl propagace příležitostných akcí, což má vliv na nižší počet zájemců o účast na těchto aktivitách.

Příklady inspirativní praxe

- Nabídka a realizace aktivit pro široký okruh zájemců (Klubko, Bavík, programy pro školy - adaptační, preventivní a team-building, školení vedoucích táborů apod.).

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Ve spolupráci se zřizovatelem pracovat na úpravě vstupních prostor ke zvýšení přehledu o pohybu účastníků zájmového vzdělávání ve středisku na ulici Jaromíra Matušky.
- Sjednotit styl propagace jednotlivých akcí.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina právnické osoby Středisko volného času, Ostrava-Zábřeh, příspěvková organizace ze dne 21. 5. 2014 včetně dodatků č. 1 – 3

2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 27. 10. 2016 (elektronický)
3. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání Středisko volného času, Ostrava - Zábřeh, příspěvková organizace ze dne 14. 9. 2015
4. Jmenovací dekret ředitele Střediska volného času, Ostrava-Zábřeh, příspěvková organizace ze dne 2. 6. 2015 s účinností od 1. 8. 2015
5. Vnitřní řád ze dne 1. 9. 2015
6. Dodatek k vnitřnímu řádu
7. Záznam ze školení BOZP a z proškolení s vnitřním řádem externích zaměstnanců SVČ Ostrava-Zábřeh
8. Strategický plán Střediska volného času, Ostrava-Zábřeh, příspěvková organizace ze dne 9. 11. 2015
9. Prevence negativních jevů v návaznosti na činnost SVČ Ostrava-Zábřeh, p. o. ze dne 3. 8. 2015
10. Organizační řád ze dne 1. 9. 2015
11. Hodnocení hospodaření a činnosti za rok 2015 ze dne 1. 3. 2016
12. Rámcový plán na rok 2016 ze dne 29. 1. 2016
13. Nabídka kroužků a kurzů na školní rok 2016/2017
14. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků střediska a certifikáty DVPP
15. Evidence účastníků zájmového vzdělávání
16. Zápisy z porad ve školním roce 2016/2017 (pedagogičtí pracovníci)
17. Zápisy z porad správních zaměstnanců ve školním roce 2016/2017
18. Výkaz o činnosti střediska volného času podle stavu k 31. 10. 2016
19. Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2015 ze dne 8. 2. 2016
20. Hlavní účetní kniha za období 01. - 12. 2015
21. Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2015 ze dne 21. 1. 2016
22. Výše ukazatelů v oblasti přímých výdajů na vzdělávání na rok 2015 čj. MSK 129062/2015 ze dne 23. 10. 2015
23. Dokumentace střediska volného času k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví účastníků za 2016 k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy / školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu / na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Irena Křiváková, školní inspektorka

Mgr. Irena Křiváková v. r.

Ing. Milena Bilíková, školní inspektorka

Ing. Milena Bilíková v. r.

Mgr. Jana Franková, školní inspektorka

Mgr. Jana Franková v. r.

Ing. Pavel Hon, kontrolní pracovník

Ing. Pavel Hon v. r.

V Novém Jičíně 13. 12. 2016

Datum a podpis ředitele školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Bc. David Střelák, ředitel školského zařízení

Bc. David Střelák v. r.

V Ostravě 14. 12. 2016